

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/300/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112217603
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2112217603.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členiek senátu JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Evy Behranovej, v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., IČO: 45 535 108, Šoltésovej 14, Bratislava, v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36 862 711, Šoltésovej 14, Bratislava, proti žalovanému: V. W., nar.XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, toho času H. z N. I. K. XXXX, Q., o zaplatenie 47,80 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8C/256/2013-35 zo dňa 2. mája 2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 47,80 eura, úroku z omeškania 9% ročne zo sumy 47,80 eura od 06.09.2009 do zaplatenia titulom zmluvnej pokuty, a to v zmysle faktúry č. 7908358746 zo dňa 08.09.2009, ktorou právny predchodca žalobcu fakturoval žalovanému sumu 47,80 eura so splatnosťou 27.09.2009 ako zmluvnú pokutu. Z predložených listinných dôkazov súd prvého stupňa nemal za preukázané, že by účastníci uzavreli zmluvu o pripojení, resp. dodatok k zmluve o pripojení, v zmysle ktorého si žalobca uplatnil žalovanú sumu ako zmluvnú pokutu z dôvodu, že žalovaný porušil zmluvnú povinnosť, zabezpečenú zmluvnou pokutou vo výške 47,80 eura, ktorá by viedla k následnému vypojeniu SIM karty žalovaného. Žalobca nepreukázal ani ekvivalent zvýhodnenia žalovaného zabezpečením predaja mobilného telefónu za zvýhodnenú cenu a nepreukázal ani splnenie predpokladov prípadnej zodpovednosti žalovaného za škodu (postupcu). Žalobca na preukázanie dôvodnosti svojho nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, teda preukázanie uzatvorenia zmluvného vzťahu medzi účastníkmi, porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným, neoznačil žiadny dôkaz až do vyhlásenia dokazovania za skončené, a tak s poukazom na § 120 ods. 1 OSP neunesol dôkazné bremeno preukázania pravdivosti svojho tvrdenia o nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, tvrdenia o vzniku zmluvného vzťahu medzi účastníkmi, preto súd návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Podľa názoru súdu zmluvná pokuta tak, ako by bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinnosť žalovaného (ako aj každého iného spotrebiteľa), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná. Občiansky zákonník ustanovením § 53a ods. 1 zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. V obdobných právnych veciach Okresný súd Senica rozsudkom zo dňa 19.11.2012, sp.zn. 5C/136/2012, Okresný súd Komárno rozsudkami zo dňa 20.11.2012 sp.zn. 13C/243/2012 a zo dňa 30.11.2012 sp.zn. 13C/222/2012, Okresný súd Žilina rozsudkami zo dňa 29.6.2012 sp.zn. 6C/100/2012, zo dňa 22.10.2012 sp.zn. 17C/111/2012 a zo dňa 22.10.2012 sp.zn.

17C/122/2012 opakovane rozhodli o neprijateľnosti zmluvnej pokuty vo výške 47,80 eura v zmluvách o pripojení uplatňovanej v tomto konaní žalovaným. Vzhľadom k uvedeným právoplatným rozsudkom právny predchodca žalobcu s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinný zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Citované právoplatné rozsudky predstavujú pre žalobcu ako právneho nástupcu dodávateľa zákonnú prekážku uplatňovať nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky a zároveň pre súd zákonnú prekážku priznať žalobcovi plnenie z takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky. Vzhľadom na to, že súd návrh v časti požadovanej istiny ako nedôvodný zamietol, zamietol návrh v časti požadovaného úroku z omeškania. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, avšak vo veci plne úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadnu neuplatnil a zároveň v konaní mu žiadna nevznikla. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalobca. Odvolaním napadol rozhodnutie prvého stupňa v celom rozsahu s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. b), c), d), f) OSP a ustanovenia § 544 ods. 1 a ods. 2 OZ. Súd prvého stupňa neuviedol žiaden konkrétny argument, na základe ktorého považuje dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a tiež neuviedol, v čom spočíva nerovnováha práv a povinností strán dodatku k zmluve o pripojení. Zmluvná pokuta zabezpečovala jednak zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného zariadenia a jednak benefit, ktorý žalovaný získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie služieb žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu počas 24 mesiacov. Arbitrárnosť rozsudku spočíva podľa názoru žalobcu najmä v absencii akýchkoľvek konkrétnych argumentov odôvodňujúcich deklarovanie dojednania zmluvnej pokuty za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca objektívne nemá možnosť zabezpečiť plnenie záväzkov zo strany žalovaného iným spôsobom, ako dojednaním zmluvnej pokuty. Funkcia zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku spočíva predovšetkým v tom, že hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby plnil riadne a včas. Dojednanie zmluvnej pokuty je len zabezpečenie prospechu poskytnutého žalovanému. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vzniklo žalobcovi až porušením primárnej povinnosti žalovaného plniť riadne a včas, preto zmluvnú pokutu nemožno považovať za nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. K záveru súdu prvého stupňa o neunesení dôkazného bremena žalobca uviedol, že žalovaný sa zaviazal odobrať službu a platiť riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku. V prípade nesplnenia povinnosti žalovaného dodržať zmluvné povinnosti voči právnenému predchodcovi žalobcu, bolo jeho povinnosťou uhradiť zmluvnú pokutu dohodnutú v dodatku k zmluve o pripojení. Zmluvná pokuta mu bola uložená vzhľadom na nedodržanie povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti. Žalobca tak uniesol povinnosť tvrdenia a preukázal právo na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného zotrvať v právnom vzťahu s tým, že zdôraznil, že od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej povinnosti, napríklad aby žalobca preukazoval, že žalovaný nezaplatil jeho právnenému predchodcovi včas faktúry a porušil dobu viazanosti. Žalobcove bremeno tvrdenia teda v konaní spočívalo v tom, že jeho právny predchodca s žalovaným ako účastníkom uzavrel zmluvu o pripojení a žalovaný právnenému predchodcovi žalobcu cenu riadne a včas nezaplatil. Toto bremeno tvrdenia žalobca uniesol a naopak, pre jeho vyvrátenie bolo potrebné, aby sa žalovaný v konaní bránil a preukázal, že k porušeniu zmluvných povinností nedošlo a že nedošlo k vypojeniu SIM karty z prevádzky z dôvodu porušenia zmluvných povinností z jeho strany. Žalobca má za to, že nie je možné, aby zo strany súdu dochádzalo k sankcionovaniu žalobcu za nepreukázanie nesporných skutočností medzi účastníkmi konania nepriznaním uplatneného nároku. Konaním súdu tak došlo k procesnému znevýhodneniu žalobcu a k porušeniu rovného postavenia účastníkov konania garantovaného § 18 OSP a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR. Žalobca vo svojom odvolaní žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanú sumu žalobcovi v celom rozsahu prizná.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril, samostatné odvolanie nepodal.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou - podal ho účastník konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), a to v zákonom stanovenej lehote - včas (§ 204 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že je dôvodné rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejedná sa o konanie, v

ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a <. OSP bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z.).

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa je zaplatenie sumy 47,80 eura s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. Súd prvého stupňa rozsudkom žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie a to v celom rozsahu.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 120 OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhlí. Ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Dohodu o zmluvnej pokute možno uzavrieť buď samostatne (následne po uzavretí zabezpečovanej zmluvy), alebo ako súčasť záväzkového právneho vzťahu (zmluvy), ktorého sa zmluvná pokuta týka. Dohoda o zmluvnej pokute musí obsahovať odkaz na zmluvný záväzkový vzťah, ktorý sa zmluvnou pokutou zabezpečuje. Pokiaľ ide o formu, dohoda o zmluvnej pokute musí byť uzavretá písomne, pričom nezáleží na tom, akú formu má zmluva zabezpečená zmluvnou pokutou. Ak samotná zmluva bola uzavretá ústne, zmluvnú pokutu možno dojednať len osobitne, a to v písomnej forme. Pokiaľ by sa zmluvná pokuta nedojednala v písomnej forme, bola by neplatná a veriteľ by nemohol proti dlžníkovi s úspechom uplatniť zmluvnú pokutu ani na súde. V dohode o zmluvnej pokute musí byť ďalej jednoznačne špecifikovaná zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje. Nesplnenie zmluvnej povinnosti môže spočívať buď v tom, že sa táto nesplní vôbec, alebo sa nesplní včas, alebo sa nesplní riadne.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v rámci konania neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať) zásadne určuje hmotno-právna norma, ktorá má byť na sporný vzťah aplikovaná. Ak sa teda žalobca domáha zaplatenia určitej sumy s tvrdením, že ide o zmluvnú pokutu za porušenie zmluvnej povinnosti, nesie on dôkazné bremeno o tom, že došlo medzi účastníkmi k uzatvoreniu zmluvy, že zmluvná pokuta bola dojednaná a to písomne a že účastník porušil zmluvnú podmienku, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou.

Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej i v takých prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci, nebola pre nečinnosť

účastníka, alebo vôbec nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že táto skutočnosť bola nepravdivá (viď napr. rozsudok NS ČR sp. zn. 21 Cdo/762/2001 zo dňa 28.2.2002). Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí.

V predmetnej veci žalobca napriek svojim tvrdeniam v odvolaní do dnešného dňa nepredložil súdu zmluvu o pripojení uzatvorenú s žalovaným, dodatok k tejto zmluve, ktorého súčasťou malo byť dojednanie predmetnej zmluvnej pokuty, a ani faktúru, ktorou mal žalovaného vyzvať na zaplatenie tejto zmluvnej pokuty. V spise sa nachádza len faktúra na meno T. W.. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa nemal preukázané, že medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu bola písomne dojednaná zmluvná pokuta. Vzhľadom na túto skutočnosť nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími otázkami, nakoľko chýba základný predpoklad na uplatnenie si zmluvnej pokuty a to je jej platné dojednanie v písomnej forme.

Poukazujúc na vyššie uvedené, súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom správne návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol a odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny s použitím § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré si však riadnym návrhom v zmysle § 151 ods. 1 OSP neuplatnil a podľa obsahu spisu mu žiadne trovy nevznikli, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania podľa § 151 ods. 2 OSP nepriznal.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.